

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מנהלת ההשקעות בחקלאות

3 לפברואר 2010

נוהל טיפול בבקשות לאישור תוכנית במסגרת הוועדה לגידולים חדשים

מטרת התמיכה

הוועדה לגידולים חדשים (להלן גד"ח) מסייעת לקידום ופיתוח החקלאות בארץ באמצעות עידוד השקעות הון בחדשנות בחקלאות, ליצרנים חקלאיים, ע"י מתן מענקי השקעה מנהליים. הידע שיווצר במסגרת פרויקט שיאושר על פי נוהל זה יהווה ידע ציבורי שהמדינה זכאית להפיצו לכלל חקלאי ישראל.

הזכאות לקבלת סיוע

1. הגדרות

- 1.1. **חדשנות** – גידולים, טכנולוגיות חדשות, זנים חדשים, שיטות גידול או עיבוד חדשניות (כולל מיכון לסוגיו ושיטות Post Harvest) אשר משנות מרכיבים כגון, איכות המוצר, תקופת הניבה, חיסכון משמעותי בעלויות, חיסכון במים, התייעלות בשימוש בתשומות כולל כ"א וימי עבודה ושימושים חדשים במוצרים קיימים.
- 1.2. **גידול חקלאי ליצוא** – יוגדר על פי הערכות של הגורמים המקצועיים או היחידה לחקר שווקים כגידול חקלאי אשר לפחות 50% מן הייצור המתוכנן שלו מיועד לשוקי היצוא.
- 1.3. **חצי מסחרי** – אב טיפוס, שלב פיתוח אשר בתום שנת פעילות אחת ניתן להפעילו במתכונת מסחרית מלאה.
- 1.4. **הוועדה לגד"ח** – הוועדה שדנה בנושאי חדשנות.

2. עקרונות מנחים לאישור גידול / טכנולוגיה חדשנית

- 2.1. הסיוע יינתן ליזמות בתחום שבין שלב הפיתוח לשלב החצי מסחרי. הוועדה תסייע לפרויקטים אשר קיים בהם אב טיפוס ראשוני שהנו תוצר מו"פ.
- 2.2. תינתן תמיכה בנושאים חדשניים אשר יש בהם פוטנציאל שיווקי כלכלי שייקבע על פי סטנדרטים מקובלים.
- 2.3. הוועדה תיקח בחשבון בהחלטותיה את יעדי הפיתוח כפי שיוגדרו על ידי הנהלת משרד החקלאות ופיתוח הכפר.
- 2.4. הוועדה תתמוך בהשקעות חדשניות הנוגעות לטיפול ראשוני בתוצרת חקלאית. הוועדה לא תטפל בתוצרת מעובדת המוגדרת במסגרת של משרד התמ"ת.
- 2.5. יתקבלו בקשות לפרויקטים חקלאיים – גידולים צמחיים חדשים, גם שאינם ראשוניים, במידה ויש השפעה שונה/ חדשנית על הגידול בקרקעות שונות ותנאי אקלים שונים.
- 2.6. יאושרו ניסויים על שטח קטן על מנת לא לסכן את ההשקעה

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מנהלת ההשקעות בחקלאות

2.7 בעיקרון הסיוע בהשקעות יינתן ליצרנים פרטיים בלבד.

2.8 הוועדה תידון בבתי ספר חקלאיים, בתנאי שסה"כ המימון הציבורי לא יעלה על 50% מהפרויקט.

3. שיעורי הסיוע

- 3.1 בקביעת שיעורי המענק יילקח בחשבון שלב הפיתוח בו נמצא הפרויקט המוגש לאישור תוך מתן עדיפות להשקעות חדשניות המיועדות לגידולי יצוא או לתחליפי יבוא.
- 3.2 ההחלטה על גובה המענק תהיה בהתאם לחדשנות שיש בפרוייקט – על פי הטבלה להלן:

<u>יצוא (מחליף יבוא)</u>	<u>שוק מקומי</u>	<u>שלב הפיתוח \ שוק היעד</u>
30% עד 40%	20%	בשל (חצי מסחרי)

- 3.3 שיעור המענק לא יעלה על 40%, להוציא פרויקטים שנושאים מימון חדשני חוסך כח אדם, עד 50%.
- 3.4 למרות האמור לעיל לא יינתן למבקש אחד עבור כלל הבקשות באותה שנה מענק הגבוה מ- 15% מסך תקציב הוועדה האמורה או סכום הגבוה מ- 350,000 ש"ח הנמוך מביניהם.
- 3.5 לא יינתנו מענקים על מבנים למעט בתי צמיחה מסוג בתי רשת כאשר הם חלק מהפרויקט. למעט מבנה שהוכח להנחת דעתה של הוועדה שיש בו חדשנות בהתאם לקריטריונים המוצגים לעיל.
- 3.6 הוועדה תסתייע בקביעת המימון החוסך כ"א באמצעות המלצת וועדה מטעם המדען הראשי וסמנכ"ל בכיר למימון והשקעות.

4. הרכב הוועדה:

4.1 הרכב הוועדה

- 4.1.1 יו"ר: סמנכ"ל בכיר במימון והשקעות – משרד החקלאות ופיתוח הכפר.
- 4.1.2 חברים נציגי היחידות המקצועיות: נציג אגף הכספים, נציג אגף לסחר חוץ, נציג מנהלת ההשקעות, נציג המדען הראשי, נציג הרשות לתכנון, נציג שירות ההדרכה והמקצוע, נציג סמנכ"ל ייצור וכלכלה, נציג המכון להנדסה חקלאית במינהל המחקר.
- 4.1.3 מזכיר הוועדה

4.2 שינויים הנדרשים בהרכב חברי הוועדה יעשו בתיאום עם יו"ר ועדת גדי"ח.

4.3 לישיבות בנושא מימון יוזמן כמשקיף נציג מטעם האגף למימון בשה"מ.

מדינת ישראל
 משרד החקלאות ופיתוח הכפר
 מנהלת ההשקעות בחקלאות

4.4 קוורום לצרכי קיום ישיבת וועדה יהיה יו"ר + 3 חברים.

5 תנאי סף ומסמכים נדרשים להגשת הבקשה

5.1 טופס בקשה לאישור תכנית (נספח 1) ושאלון סקר ליזום ופיתוח נושאים וגידולים חדשים (נספח 2).

5.2 פרופיל המשק

5.3 פרופיל פיננסי של היזם

5.4 תיאור הפרויקט כולל לוח זמנים לביצוע התוכנית.

5.5 בדיקה כלכלית מטעם היזם הכוללת:

5.5.1 השלב בו נמצא הפרויקט.

5.5.2 כדאיות כלכלית (אשר תכלול את מרכיב אי הודאות בגין השלב בו נמצא הפרויקט).

5.5.3 פוטנציאל השיווק של המוצר.

5.5.4 טווח הזמן הדרוש להפיכתו למסחרי.

5.5.5 פוטנציאל מספר החקלאים העשויים לאמץ את הטכנולוגיה המוצאת לפיתוח.

5.6 אישור זכויות בקרקע כדן מהאגודה החקלאית, או ממינהל מקרקעי ישראל, או מהטאבו, או היתר מרשות הממונה על חוק ההתיישבות לשימוש חורג. הכל לפי העניין.

5.7 אישור ניהול ספרים/ פקיד שומה בתוקף.

5.8 הקצאת מים עדכנית למועד הגשת הבקשה.

5.9 המלצה אגרו טכנית של תוכנית היצור.

5.10 תוכניות הנדסיות של מערכות משנה (חימום, בקרת אקלים וכדו').

5.11 מקורות המימון - בכל הפרויקטים המוגשים יש לפרט את סכום ההשקעה, מקורות מימון, עצמאיים ואחרים, הדרושים לביצוע.

5.12 הצעות מחיר וכתבי כמויות:

5.13.1 יש לצרף הצעות מחיר בשקלים.

5.13.2 כל מרכיבי ההשקעה אשר מופיעים בתוכנית הפיתוח של מנהלת ההשקעות

בחקלאות לאותה שנה יצוינו כמרכיבי השקעה סטנדרטים ויופיעו על פי העלויות המוכרות במפתח ההשקעות.

5.13.3 לא יאושרו תוספות בגין התייקרויות.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מנהלת ההשקעות בחקלאות

5.13.4 ביטוח שער לא ייכלל בסעיפי ההשקעה.

6. סדרי קבלת בקשה והעברתה לדיון

- 6.1 החקלאי יגיש את בקשה לאישור תוכנית במחוז בליווי כל המסמכים הנדרשים.
- 6.2 המתכן ימלא שאלון סקר לייזום (נספח 2) כולל תאריך וחתימה של היזם ויוסיף את חתימתו וחתימת מנהל המחוז/ או סגנו.
- 6.3 המחוז ירכז את כל החומר כולל המלצות מקצועיות ומסמכים נלווים בהתאם לצורך ויעביר את כל תיק הבקשה במרוכז למרכז הוועדה .
- 6.4 יש לצרף את חוות דעת המחוז לבקשת החקלאי.
- 6.5 יודגש כי הוועדה תידון בבקשות שהוחלל בביצועם לאחר מועד הגשת הבקשה במחוז. יובהר כי יזם חקלאי רשאי להתחיל בביצוע הפרויקט טרם קבלת כתב האישור אבל ידוע לו כי הגשת בקשה אינה ארוכה לכך שהפרויקט יאושר.

7. שקיפות הפרויקט

- 7.1 מתן האישור מותנה באישור מגיש הבקשה/ היזם לאפשר לחברי הוועדה ובעלי המקצוע במשרד לבקר באתר הביצוע ולקבל אינפורמציה באופן שוטף על התקדמות הפרויקט תוצאותיו ובעיותיו . הידע המצטבר יהווה ידע ציבורי.
- 7.2 העדר שיתוף פעולה מצד היזם עשוי להוות סיבה להפסקת מתן הסיוע שאושר ע"י הוועדה. במידה והועברו תשלומים ליזם הוועדה רשאית לדרוש החזרת המענקים ששולמו.
- 7.3 הבעלות על מתקני הפרויקט יהיו של היזם והנ"ל מתחייב לאחר גמר הפרויקט, לאפשר הדרכת מגדלים אחרים ע"י הממשלה תוך הצגת המתקנים והטכנולוגיה, בתאום סביר עם המבצע ומבלי לגרום לו למטרד.

8. סדרי הדיון ומועדי ביצוע לכתב אישור

- 8.1 ידונו בקשות שיוגשו בליווי המסמכים הנדרשים לפי נוהל זה ונמצאו בשלות לדיון.
- 8.2 במידה וסך הבקשות במונחי מענק יעלה על מגבלת התקציב יינתן אישור לבקשות לפי סדר הגשתן ו"מצב בשלותן" לוועדה ועד למגבלת התקציב.
- 8.3 הבקשות תידונה על ידי הוועדה לגידולים חדשים ויבדקו ע"י אנשי המקצוע שעומדים לרשותה. סיוע יינתן על פי הנהלים הנ"ל ובגין סכום ההשקעה המאושר.
- 8.4 תוקף כתב האישור הינו שנה מיום הוצאתו.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מנהלת ההשקעות בחקלאות

- 8.5 טרם פקיעת תוקף כתב האישור, היזם רשאי להגיש לוועדה באמצעות המחוז, בקשה מנומקת להארכת תוקף כתב האישור לפרק זמן מקסימאלי של שנה נוספת מיום פקיעת תוקף כתב האישור. לאחר מכן כתב האישור לא יהיה תקף.
- 8.6 המלצות של גורמים מקצועיים שונים לא מחייבים את הוועדה למתן אישור לפרוייקט.

9. סיוע ממקורות נוספים

- 9.1 הוועדה לגידולים חדשים תדון בבקשות שהוגשה אליה בלבד. יובהר כי הוועדה לא תדון בתוכניות שהוגשו גם למנהלת ההשקעות.
- 9.2 על אף האמור לעיל בקשות שניתן לפצל אותן באופן שניתן לדון בהם גם לפי עקרונות הוועדה וגם לפי עקרונות של מנהלת ההשקעות ניתן לדון בהן בשתי הוועדות ובלבד שצורף מכתב מלווה המסביר על פיצול הבקשה והועבר העתק ממנו הן לוועדה והן למנהלת ההשקעות.
- 9.3 המלצות של ועדות או גופים מקצועיים אינן מהוות התחייבות לאישור הפרוייקט.

10 תנאי תשלום

- 10.1 היזם יכול להגיש דו"חות ביצוע בסיום הפרוייקט כולו או במספר שלבים לפי נוהלי מנהלת ההשקעות.
- 10.2 היזם יגיש למתכנן/ רפרנט מהמחוז את החשבוניות הרלוונטיות לביצוע הפרוייקט מאושר ע"י רו"ח.
- 10.3 כאמור לעיל מודגש כי ניתן להגיש חשבוניות מאוחר למועד הגשת הבקשה במחוז.
- 10.4 תשלום המענק ישולם לאחר שנבדק כי המיכון נרכש מותקן ומופעל וכנגד הוצאת חשבונית מס ודו"ח רו"ח.

11. פיקוח

- 11.1 משרד החקלאות או מי מטעמו יהיה רשאי לערוך ביקורת, בכל עת, גם לאחר תשלום כספי המענק בדבר אמיתות הנתונים שנמסרו לו. מקבל המענק יהיה חייב לסייע ולאפשר ביצוע ביקורת כאמור.
- 11.2 במידה של תשלום ביתר, מסיבה כלשהי, יידרש המגדל להחזיר את התשלום העודף.
- 11.3 במקרה בו יתגלה כי שולם מענק על בסיס דיווח או ביצוע כוזב או במקרה שמגיש הבקשה מנע ביצוע ביקורת כאמור – החקלאי יידרש להשיב את מלוא כספי המענק ששולמו לו

מדינת ישראל
 משרד החקלאות ופיתוח הכפר
 מנהלת ההשקעות בחקלאות

בתוספת ריבית והצמדה ולא יוכל לבקש סיוע בכל נושא במשרד החקלאות במשך שנתיים מיום דרישת החזר המענק.

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מנהלת ההשקעות בחקלאות

נושא _____ תת נושא _____ קוד _____

מבקש

אישורים מוקדמים

אישור החזקת קרקע מיום _____ אישור פקיד שומה מיום _____ אישור על מכסת מים מיום _____

נוכח האישורים המוקדמים ובדיקת הנושא, הנני ממליץ לאשר את התכנית _____

יח/ פיזיות _____ גובה השקעה _____ ש"ח _____

הערות _____

פרטים אלו הוכנסו למחשב ע"י _____ תאריך _____

שם המתכנן המטפל בבקשה וחתימתו _____ תאריך _____

חתימת רכז תא תכנון _____ חתימת מנהל המחוז _____ חותמת המחוז _____

ימולא ע"י המינהלה

מינהל ההשקעות בחקלאות
הבקשה נבדקה והוקלדה למחשב ביום _____

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מנהלת ההשקעות בחקלאות

נספח 2 **שאלון סקר ליזום ופיתוח נושאים וגידולים חדשים**

תאריך: _____

בקשת מימון מס' בקשה: _____

1. פרטי החקלאי

שם משפחה: _____ שם פרטי: _____ ישוב: _____

כתובת: _____ מיקוד: _____ טלפון: _____

פקס: _____ טל' נייד: _____

2. תיאור תמציתי של הרעיון (נושא) כולל התייחסות למטרותיו-תועלותיו-מוצריו הישירים והעקיפים: _____

3. עבודות שבוצעו בנושא (ובנושאים קרובים) ומקורות המידע (בארץ ובח"ל). שמות המפתחים-במה עסקו ומה יחוד הנושא המוצע _____

4. שלב הפיתוח בו נמצא הנושא: פיתוח יישום נסיוני יישום מסחרי (מפיתוח למסחרי כ-5 שנים, מנסיוני למסחרי 2-3 שנים).
הערות: _____

היקף אפשרי של הנושא ב- 3 השנים הבאות, בטווח סופי, כפוף למגבלות שוק וייצור (אקלים/קרקע/ידע/עבודה) – בד', שונות.

פיתוח ב- 3 השנים:	_____
המגבלות:	_____
פיתוח בטווח הסופי:	_____
המגבלות:	_____

5. הנדרש לפיתוח הנושא: (לדוגמא: ידע טכנולוגי, ידע שיווקי, ארגון, מימון לסוגיו וכד')

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
מנהלת ההשקעות בחקלאות

6. המטרות התפעוליות של שלב הפיתוח הנדון והפרמטרים המרכזיים לבחינה. לדוגמא: הקמת PILOT, בחינת יבולים, תפוקות, עלויות, פוריות, הישרדות, תשומות עב' בקטיף, איכות, מבחן ביקושים ומחירים וכו'. להדגיש פרמטרים קריטיים בלבד. יש לנסות להגדירם כמותית:

7. פרמטרים וממליצים מקצועיים השותפים/תומכים בנושא: (מומלץ במידת האפשר לצרף חוות דעתם תמיכה מקצועית/ניתוח כלכלי ...).

8. הסיוע המבוקש: גובה השקעה נדרש מקורות מימון אחרים:

המקור: _____ הסכום (ש"ח): _____

הערה: במידה וההשקעות תמשכנה על פני מספר שנים. נא לפרט בנספח הכלכלי את תזרים ההשקעות.

9. הנחות יסוד לפיתוח כלכלי: יבולים/תפוקות על ציר זמן, מחירי התפוקות, עלות עבודה, שער הריבית איכות לסוגים, תאריך החישוב.

10. לוח זמנים לביצוע הפרויקט המבוקש:

11. הערות מטעם הרפרנט המחוזי לגידולים חדשים:

חתימת המתכנן

שם המתכנן

חתימת החקלאי/ יזם
